

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 юли 2024 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹ Юни 2024 г.

През юни 2024 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.5% (8.6% годишно нарастване през май 2024 година). В края на юни 2024 г. *широките пари* са 159.559 млрд. лв. (81.4% от БВП³) при 157.876 млрд. лв. към май 2024 г. (80.6% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през юни 2024 г. с 9.8% на годишна база (8.5% годишен ръст през май 2024 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

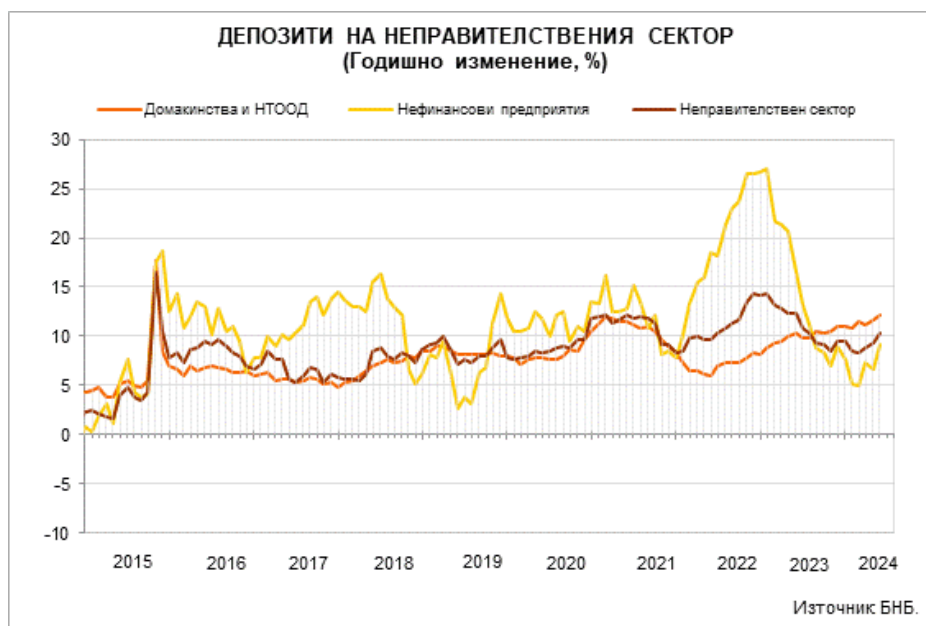
³ При БВП за 2024 г. в размер на 195.899 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на юни 2024 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 131.433 млрд. лв. (67.1% от БВП), като годишното им увеличение е 10.4% (9.3% годишно повишение през май 2024 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 44.238 млрд. лв. (22.6% от БВП) в края на юни 2024 година. В сравнение със същия месец на 2023 г. те се увеличават с 9.1% (6.7% годишно повишение през май 2024 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 11.6% на годишна база през юни 2024 година (8.9% годишно понижение през май 2024 г.) и в края на месеца достигат 3.413 млрд. лв. (1.7% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 83.781 млрд. лв. (42.8% от БВП) в края на юни 2024 година. Те се увеличават с 12.2% спрямо същия месец на 2023 г. (11.7% годишен ръст през май 2024 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 108.522 млрд. лв. в края на юни 2024 година. Те се увеличават с 22.1% спрямо същия месец на 2023 г. (19.5% годишно повишение през май 2024 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 107.344 млрд. лв. и нараства спрямо юни 2023 г. с 21.3% (17.9% годишно увеличение през май 2024 година). През юни 2024 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 13.6%, като достигат 99.132 млрд. лв. (13.6% годишно повишение през май 2024 година).

В края на юни 2024 г. кредитите за неправителствения сектор са 96.366 млрд. лв. (49.2% от БВП) при 94.964 млрд. лв. към май 2024 г. (48.5% от БВП). През юни 2024 г. те се увеличават на годишна база с 13.6% (13.6% годишно повишение през май 2024 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 111.1 млн. лева. На годишна база продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции и заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

111.1 млн. лв. (в т. ч. 7.3 млн. лв. през юни 2024 г.) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 8.5% на годишна база през юни 2024 г. (8.4% годишно повишение през май 2024 г.) и в края на месеца достигат 46.195 млрд. лв. (23.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 42.221 млрд. лв. (21.6% от БВП) в края на юни 2024 година. Спрямо същия месец на 2023 г. те се увеличават с 19% (18.8% годишно повишение през май 2024 година). В края на юни 2024 г. *жилищните кредити* са 22.319 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 24.8% (24.4% годишно увеличение през май 2024 година). *Потребителските кредити* възлизат на 18.188 млрд. лв. и се увеличават с 14% спрямо юни 2023 г. (13.9% годишно повишение през май 2024 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ нарастват с 5.8% (6.3% годишно повишение през май 2024 г.), като достигат 419.9 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се увеличават с 8.9% на годишна база през юни 2024 г. (11.4% годишно повишение през май 2024 г.) и в края на месеца са 470.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 7.950 млрд. лв. (4.1% от БВП) в края на юни 2024 година. В сравнение с юни 2023 г. те се увеличават със 17.2% (19.5 годишно повишение през май 2024 година).

Графика 3

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 83.858 млрд. лв. в края на отчетния месец при 84.492 млрд. лв. в края на май 2024 година. Те нарастват с 0.4% в сравнение с юни 2023 г. (1.4% годишно повишение през май 2024 година). През юни 2024 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 2.1% (1.7% годишен ръст през май 2024 г.), като достигат 102.598 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 18.740 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 10.5% (3.1% годишно повишение през май 2024 година).

---

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2021	2022	2023	Май 2024	Юни 2024	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	10.7	13.2	8.7	8.6	159,559	9.5
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	16.5	18.6	8.0	8.5	129,348	9.8
1.1. Пари извън ПФИ	16.0	11.7	8.5	8.4	27,412	8.1
1.2. Овърнайт депозити	16.6	20.6	7.9	8.5	101,936	10.2
2. М2 - М1 (Квализпари = 2.1.+2.2.)	-5.6	-5.6	11.7	8.9	30,211	8.2
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-5.9	-5.8	12.1	9.2	29,616	8.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	6.3	2.8	-4.2	-2.1	594	-1.1
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	7.0	16.1	5.6	1.4	83,858	0.4
1.1. Чуждестранни активи	11.3	17.0	7.0	1.7	102,598	2.1
1.2. Чуждестранни пасиви	41.7	22.0	13.8	3.1	18,740	10.5
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	12.5	7.6	15.9	19.5	108,522	22.1
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	11.9	7.4	14.6	17.9	107,344	21.3
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	85.5	-64.9	122.1	152.8	8,212	562.9
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.8	12.5	12.2	13.6	99,132	13.6
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	66.1	87.7	4408.4	305.0	1,177	208.9
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	9.1	14.3	9.5	9.3	131,433	10.4
1. Нефинансови предприятия	8.5	26.6	9.0	6.7	44,238	9.1
2. Финансови предприятия	17.0	17.0	-11.6	-8.9	3,413	-11.6
3. Домакинства и НТООД	9.0	8.3	11.0	11.7	83,781	12.2
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	8.7	12.7	12.2	13.6	96,366	13.6
2. Финансови предприятия⁵	4.6	10.4	7.3	8.4	46,195	8.5
3. Домакинства и НТООД(=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	15.0	19.7	25.9	19.5	7,950	17.2
3.1. Овърдрафт	-0.5	4.1	3.7	4.4	1,293	3.8
3.2. Жилищни кредити	16.5	17.9	20.5	24.4	22,319	24.8
3.3. Потребителски кредити	12.2	12.3	12.3	13.9	18,188	14.0
3.4. Други кредити	-4.5	5.3	-1.1	6.3	420	5.8
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	5.8	10.8	6.8	11.4	471	8.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спонсори*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2021	2022	2023	Май 2024	Юни 2024
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	10.7	13.2	8.7	8.6	9.5
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	12.2	14.4	6.5	6.9	7.9
1.1. Пари извън ПФИ	2.7	2.1	1.5	1.5	1.4
1.2. Овърнайт депозити	9.5	12.3	5.0	5.5	6.5
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	-1.5	-1.2	2.2	1.7	1.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-1.5	-1.3	2.2	1.7	1.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	7.0	16.1	5.6	1.4	0.4
1.1. Чуждестранни активи	12.9	20.3	8.4	2.1	2.5
1.2. Чуждестранни пасиви	6.0	4.2	2.8	0.6	2.1
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	11.9	7.4	14.6	17.9	21.3
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	3.4	-4.3	2.6	4.7	7.9
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.5	11.6	11.9	13.2	13.4
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	8.1	11.5	11.6	12.8	13.0
а) Нефинансови предприятия	2.3	4.9	3.5	4.0	4.1
б) Финансови предприятия ³	0.9	1.2	1.8	1.5	1.3
в) Домакинства и НТООД	4.9	5.4	6.2	7.4	7.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.